

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inzerate) vprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 82.

V Ljubljani, v ponedeljek 12. aprila 1897.

Letnik XXV.

Nejasen pogled v prihodnost.

Zasedanje državnega zbora se je v petek prekinilo in državni poslanci so se razšli z Dunaja na velikonočne počitnice. Prišli so ob otvoritvi državne zbornice, ne vedoč, kako se zasučejo parlamentarne razmere, odšli so zopet domov, ne da bi se bile politične razmere določno zjasnile. Ministerstvo je dalo svojo ostavko, ker ni moglo najti vladne večine v novi zbornici. Poslanci sami so obnovili staro desnico in našli večino, vlada je ostala, a vendar je znano iz uradnih vladnih glasil, da se ona ne mara opirati na večino, katero je sestavila večina. Znani vplivni krogi ogerski in vojaški, ki se pojavijo ob vsaki politični krizi na površje, so tudi sedaj odločevali in odločili, da sedanja vlada ne mara za večino brez nemških liberalcev; vsaj nemško-liberalni veleposestniki bi po mnenju teh faktorjev morali biti del večine, ali prav za prav jeziček na tehtnici večine, katero bi delali na ono stran, ki bi bila vladi po godu.

Večina zbornice je tem izvenparlamentarnim spletkam nasproti pokazala, da hoče varovati parlamentarno čast in neodvisnost, ter je izvolila v predsedstvo moč svojega zaupanja. S tem je določno označila večina svoje stališče, toda kaže se, da se vlada v kljub temu ne bo opirala na to večino, marveč je na tem, da kar mogoče razrahlja dele te večine. Pri Poljaki se je to Badeniju seveda najprej posrečilo. Poljski klub je zato po razpravi o galicijskih volitvah izjavil Badeniju, da ga hoče pri njegovi vladi z vsemi silami podpirati. Razmere v zbornici so vsled tega še bolj nejasne.

Začetek zborovanja pa tudi kaže, kako bo pričetno zasedanje državnega zbora tudi neplodovito.

Vsi lijak nemške strasti so se namreč odprli ter preplavljajo kakor umetna povodenj nemškoliberalni svet zaradi jezikovne naredbe za Češko. Kaže

se, da nemškoliberalni in nacijski poslanci, ki nimajo nobenega smisla za kako gospodarsko, narodno koristno akcijo, hoté zopet z narodnimi borbami tratiti v zbornici dragi čas in denar ter z lažnjivimi narodnimi publicami odvrčevati zbornico od pozitivnega dela.

Jezikovna naredba je zahteva pravičnosti nasproti Čehom. Ž njo se je popravila le stara kričeča krivica. In vendar narodnih predpravie pijani nemški liberalci divjajo, kakor bi bile tlačene njih pravice. Da, tlačijo se narodne pravice, a to ne Nemcev, marveč Slovanov. — Grozne so novice, ki nam dohajajo s Primorske. Dogodki v Kopru, katerih smo že omenjali, kriče v nebo o nasilstvu, katerega morajo ondi trpeti Slovani od strani laške irredente. Slovanski učiteljiščeniki ne smejo več v šolo, ter so morali ob dveh po noči iz Kopra, ker niso varni življenja, in sicer peš, ker so jim Lah grozili, da jih pomečejo v morje, ako bi se odpeljali po ladijah.

Tu se kaže, da se v resnici teptajo narodne pravice, kjer se sploh onemogočuje celo obstanek narodov.

To naj bi pomislili nemški liberalci in nehali kričati o zatiranem nemštvu, vlada pa naj bi pravočasno posegla vmes, da v Primorju odstrani zistem, ki je rodil tako žalostne posledice.

Ti dogodki nas navdajajo s strahom, vendar nismo brezupni, ker naši poslanci so združeni vsi v slovanski krščanski narodni zvezi, ki je močna dovolj, da s svojim vplivom pribori tudi primorskim Slovanom pogoje za narodno in gospodarsko neodvisnost.

Ta zveza slovanskih poslancev je skoro jedina vesela novica, katero smo dosedaj zvedeli iz državne zbornice. Ako bode zveza res dejanjski izvrševala svoj krasen program v celoti, in mi v tem oziru večini poslancev te zveze zaupamo, tedaj se nam ni

bati za prihodnost, kajti tudi v najslabšem slučaju bomo imeli prijetno zavest, da smo v teh kritičnih časih imeli poslance, ki so stali vsak na svojem mestu, vestno spolnujoč svojo dolžnost v korist onih, ki so jim poverili svoje zaupanje.

Naravnost povemo, da se mi ne ziblremo v nikakih sladkih upih za prihodnost, odkar smo čitali v vladnih listih nazore, po katerih menijo sedaj odločujoči faktorji vladati Avstrijo. Strah pred takozvanim klerikalizmom prav po nepotrebnem tudi v teh krogih gospodari. Pogubni napredek anarhističnih elementov v državi, ki se tako bujno razvijajo in množé kot sad toliko let neomejeno vladajočega liberalizma, ni edpril odločilnim faktorjem očij. Še vedno pomoči iščejo tam, odkoder izvira vsa nevarnost, ohraniti hočejo liberalizem, ki tira državo od katastrofe v katastrofo. Poprej morda ne sprejgledajo, dokler jih nekega lepega dne dejanske razmere ne prepričajo, da so si sami vzgojili najnevarnejšega nasprotnika državnemu redu in blagru narodov. Ako v odločilnih vladnih krogih vladajo le fraze, tedaj ni misliti na resno delo, brez tega pa se nimamo nadejati boljše prihodnosti.

Custodes quid de nocte?!

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. aprila.

Kvotno vprašanje se prikazuje zopet na površje in znova se prično takoj po velikonočnih praznikih nadaljna posvetovanja. Ministerska posvetovanja se vrše že v tem tednu, kajti že včeraj sta došla na Dunaj ogerska ministra baron Banffy in Lukacs. Pri teh ministerskih posvetovanjih se bo vršil razgovor najprej o onih predlogah, ki jih predloži avstrijska vlada zbornici že v prvi seji po praznikih, namreč dne 28. aprila, nadaljne točke se pa obravnavajo vzporedno s kvotno deputacijo. Kvotna

LISTEK.

Domá.

Spisal Karol Stáral.

„Bog te živi, Andrejec, Andreček, Andruška, dušica naša, ti up našega naroda! . . . Trčimo, prijatelji!“

Znova so zazveneli kozarci. Navdušenje je gorelo z vseh obrazov. Vse navskriž so se glasile najveličastnejše politične in literarne ideje. Središče družbe je bil nocej Andrej Talipan, ki se je odpravljal domú in čakal polnočnega vlaka. Čutil se je tako srečnega, lahkega, kakor doslej še nikdar. Vse teló mu je prepojila prijetna vznburjenost, pred očmi se mu je meglilo in bleščalo, obrazi prijateljev so se mu zdeli krasni in ljubeznivi.

Sree se mu je širilo in dvigalo; govoril je čudovito gladko in zavestno o najtežjih problemih; vse se mu je zdelo naravno in mogoče; trdno, kakor nikoli prej, zaupal je vase, v svojo moč in ženijalnost.

„Cesa naj se bojimo, prijatelji? Moč in vspah je v samozavesti; in četudi nas je malo, četudi ne stoji za nami tuleča in ploskajoča masa, — mi vržemo ob tla mameluštvo in abderitstvo v našem javnem življenju . . .“

Napitnica se je vrstila za napitnico. Vino se je odtakalo na tla, prijatelji so se objemali in si stiskali roké. To je bilo slovó brez žalosti in potlosti, polno upov, življenja in navdušenosti . . . Noč je bila tiha in krasna, ko so stopali proti kolodvoru. Kakor neštivilne zlate iskre lesketale so se zvezde na nebu. Visoka poslopja so stala ob cesti mrtva in črna, kakor veliki nagrobni spomeniki . . .

Andrej Talipan je sedel v kupeju. Njemu nasproti je dremal debelušen stárec, s tolstim, temno-rdečim in potnim obrazom. Plešasto glavo je naslanjal na majhno blazinicó; dihal je težko, s polodprtimi ustmi in nagubanim čelom; na sencih so se mu svetile drobne gnojne kaplje. V drugem kotu je slonela suha, koščena ženska, z bledim, upalim obrazom in udrtimi očmi; strmela je v jednomer predse in si igrala s palci na rokah.

Talipan je stopil s kupeja na ozki hodnik. Odprl je okno in si prižgal cigareto. Luna je sijala s polno, zlatorumeno svetlobo na krasne pokrajine, potapljaóe se v polnočno polutemo. Tu in tam se je zableščala reka med črnimi holmi, zasvetila se je globoko v dolini majhna vas v zaspani mesečni luči, bežal je mimo vlaka temen gozd z visokimi smrekovimi vrhovi. Daleč gori pa se je širilo svetlosinje nebo, kakor velik prt, potresen z vijolicami in biseri.

Andrej se je čutil srečnega, da mu je srce pre-

kipevalo od blaženstva in zadovoljstva. Pred očmi so mu vstajali najlepši prizori iz mladih let; zdelo se mu je, da že sedi med svojimi dragimi domá v prijazni sobi, da vidi ljubeči obraz materin z dobrimi, blagimi očmi, ki opazujejo s skrbjó njegov obraz — „da-li nisi shujšal, ljubi sin?“ In prinesla mu je kave na mizo, sedla poleg njega in poslušala, kako ji je pravil o velikem mestu, o širokih cestah in o velikih poslopih Od hrepenenja in sreče so mu stopile solze v oči; zdelo se mu je, da vozi vlak nenavadno počasi, da se mudi pred postajami dolgo, kakor bi ga ukopali . . . Na vzhodu se je pričelo svetliti; nebo je gorelo v polni, žolti barvi, na njivah so se prikazovali delavci, tu pa tam je zazvenelo veselo petje . . .

„Grahovo!“ —

Talipan je izstopil. Z urnimi koraki je stopal po vasi proti nizki, domači koči. Solnce je sijalo v vsi svoji krasoti, po plotovih so čivkali vrabci in se lovili po cesti.

Stopil je v sobo. Ob črno pregrnjeni postelji so gorele sveče, tri na vsaki strani. Na odru pa je ležala njegova mati, s sesušenim, bledim obrazom in zatisnjenimi očmi. Sestre so klečale ob postelji in plakale, oče pa je hodil po sobi s sklonjeno glavo in strmél v tla. —

deputacija je izvolila v soboto popoldne svojim načelnikom grofa Schönborna, njegovim namestnikom viteza Jaworskega, mesto poročevalca se je pa tudi letos poverilo članu gospodske zbornice Beeru. Posvetovanja se prično takoj po velikonočnih praznikih in sicer se vrše samo ustmeno mej obestranskima deputacijama. Kraj sedaj še ni določen, vendar se zatrjuje, da bo ogerska deputacija povabila našo v Budimpešto, ki se povabilu najbrže odzove. Posvetovanja bodo najbrže zelo dolgotrajna in bo še precej časa minulo, predno bo mogoče, poročati o popolnem nesporazumljenju, kajti gotovo je že sedaj, da Mažari ne odjenjajo niti za jeden odstotek.

Poslanska zbornica je minuli petek prekinila posvetovanje najbrže do 28. t. m. Natančneje se naznani državnim poslancem pismenim potom. Zadnja seja, o kateri smo v zadnji številki poročali, je trajala zvečer čez 7. uro, toraj skupno skoro deset ur. Debata je bila zelo burna. Ko se je na predlog Poljaka Hencela z 209 proti 145 glasovom vsprejel konec debate glede nujnosti nemško-nacionalnega predloga, se je odbral posl. dr. Herold glavnim protigovornikom, nemški nacionallec dr. Hohenburger pa glavnim zagovornikom. Prvi govornik je mej splošnim odobravanjem slovanskih poslancev pojasnoval, da je češki narod z jezikovno naredbo dosegel le, kar mu je po zakonih narodne enakopravnosti že zdavna pristajalo. Poleg tega je seveda prav pošteno okrcal oboževalce Bismarcka in Wotana. Posl. Hohenburger je pa seveda pogreval stare, že neštevilnokrat pogrete fraze o „zatiranem nemstvu“ in „poslovanjenju Avstrije“. Konečno izjavi še socialni demokrat Hannich, da bo njegova stranka glasovala za nujnost, akoravno se nikakor ne strinja z izvajanjem Schönenerijancev. Pri glasovanju je bila nujnost predloga odklonjena z 221 proti 153 glasovom in s tem rešena dolgotrajna debata, ki jo je vprizoril že večkrat poraženi nemški liberalizem. Predsednik naznani, da se vrši razprava o nujnih predlogih dr. Verkauf, dr. Pfersche, dr. Laginja, dr. Gregorčič, Tanackiewicz in Steiner z dovoljenjem predlagateljev v prvi seji po praznikih, na to se vrši razprava o nujnih predlogih za podporo po uimih prizadetim krajem, ki so se vsi vsprejeli, kakor tudi predlog glede posl. Szajerja, ki meri na to, da se ustavi vsako postopanje proti njemu, dokler traja zasedanje. Po izvolitvi članov v kvotno deputacijo se zahvali posl. Szajer zbornici za osvoboditev iz ječe, v kateri je prebil 28 dni, nekaj poslancev pa vloži predloge in interpelacije. Omeniti je mej temi predloga poslanca Lorber in tovarišev glede nastavljanja stalnih okrajnih šolskih nadzornikov na Štajerskem in Koroškem, poslanca Sileny glede ustanovitve državnih žitnih skladišč in poslanca Berkša proti izdelovanju in uvažanju ponarejenega vina. Izmej interpelacij nam je omeniti poleg one poslanca Spinčiča, ki smo jo objavili doslovno, tudi interpelacije, s katero se je osmešil pred zbornico poslanec Resel s tovariši, ker je vlado pozivljaj, naj letos na dan 1. maja pokaže, da ni nasprotna delavskemu gibanju. Ko je še predsednik dr. Kathrein voščil vsem poslancem vesele počitnice, je zaključil zadnjo sejo v tem sesijskem oddelku, ki je bil v marsičem precej živahen, vendar pa se je porabilo precej časa z brezplodno burno razpravo, ki so jo provzročali oprode viteza z Rožnava.

Krečansko vprašanje v italijanski zbornici. Minuli petek in soboto se je vršila v italijanski poslanski zbornici zelo burna debata o interpelaciji posl. Imbrianija glede postopanja italijanske vlade v krečanskem vprašanju. Zunanji minister Visconti-Venosta je v odgovoru na to interpelacijo omenjal vseh dogodkov na Kreti ter jih pojasnil, potem pa opravičil postopanje vlade, naglašajoč, da se je Italija morala ravnati po navodilih, ki so jih odobrile vse velevlasti, ker se neomahljivo drži načela: napredek v orijentu, mir v Evropi. Svetovni mir je povelje, ki nalaga velevlastim dolžnost, da morajo vseskozi jedino postopati in zaprečiti vse, karkoli bi bilo v kvar evropskemu miru. Italija je ostala zvesta želji po sporazumljenju, ki nam jo nalagajo simpatije za Grško in specialni položaj Italije. Grška s tem ne bode ponižana, ako ugodni zahtevi velevlastij, ker je že dosegla cilj svoje akcije, namreč osvobojenje krščanskega ljudstva. (Za tako svobodo se bodo Krečani lepo zahvalili!) Konečno je minister še nekoliko tolažil razburjene interpelante ter jim dokazoval, da se Italija ne sme odstraniti, in bi sedanje ministerstvo ne moglo pre-

vzeti tolike odgovornosti. S tem odgovorom je bila zadovoljna velika večina zbornice, le Imbriani in njegovi sodrugi so v jedno mer rjuli in z osebnimi posviki obkladal ministra Visconti-Venosta. — Iz odgovora italijanskega zunanjega ministra se razvidi, da je vladi dobro znana ljudska želja v tem oziru, namreč da goji italijansko prebivalstvo simpatije za Grke, in da vlada to željo tudi želi vpoštevati, toda le na način, s katerim se ne zameri ostalim velevlastim. Dvema gospodoma pa ni mogoče vstreči in toraj tudi Rudinijev kabinet ne bo.

Grško-turško vprašanje. Prvi strel se je čul minulo soboto zjutraj na grško-turški meji, ki je vzbudil splošno pozornost vseh evropskih krogov. Boj se je pričel na ondrotnih višavah in je trajal skoro do noči. Čez makedonsko mejo namreč je pridrlo kakih 3000 vstašev, ki so napadli prve turške vrste, te prodrli in dospeli na turško mejo. Razdejanjanih je več turških vojnih priprav. Izguba na obeh straneh je do sedaj še neznana. Toliko je mogoče posneti iz najnovejšega zasebnega brzojavnega poročila iz Aten. Gotovo je, da se je precej močna četa vstašev v Epirskem gorovju spoprijela s turškimi vojaki, ki so se morali umakniti za nekaj korakov nazaj. Ta vest je neki vznemirila turško in grško vlado. Prvo baje zato, ker so vstaške čete vodili grški častniki in se sme toraj ta napad smatrati za proklamacijo vojske s Turčijo. Edhem pasa je dobil toraj najstrožje povelje, naj poizveduje, ali so se res grški vojaki vdeležili tega napada, in naj, če se ta vest potrjuje, nemudoma prekorati mejo z armado. Nasprotno pa se zatrjuje v Atenah, da se napada ni bil vdeležil nobeden častnik grške armade, in je vlada neki objavila strogo povelje, da se morajo grške čete zdržati vsakih napadov. Gotovosti v tem oziru nimamo nobene. Grkom neprijazni listi, in teh je ogromna večina, trdijo v jedno mer, da je bilo med vstasi opaziti bojovnike v grški uniformi, toraj bili so po njih mnenju grški vojaki, ki so se odtegnili armadi bodisi z dovoljenjem ali brez dovoljenja vrhovnega poveljnistva. Sodila bo o tem najbrže sama Turčija in najbrže bo nadela Grški pečat zahrbtnega napadovalca. Splošno trdijo omenjeni listi, da je napad vstašev na turške čete pričetek „oficijelne“ turško-grške vojske v Tesaliji.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. aprila.

(Prevzvišeni knez nadškof goriški) je, kakor poroča „Primorski list“, nevarno obolel ter se priporočal v molitev, naj bi mu mili Bog kmalu podelil trdnega zdravja.

(Občinske volitve v Ljubljani.) Včera ob 11. je sklicalo vodstvo narodno-napredne stranke shod volilcev tretjega razreda. Prišlo je narodno-naprednih in socialnodemokratskih volilcev kakih 15 in kršč.-socialnih nad 50. Dr. vitez Bleiweis je otvoril shod ter priporočal kot kandidate Narodove stranke za tretji razred gg. gostilničarja Tostija, gostilničarja Skrjanca in čevljarja Zitnika. Mestni odbornik Turk pa je predlagal gg. kantinerja Antona Goršeta, pleskarja Hugo Eberla in kamnoseka Ign. Camernika. — Socijaldemokrat čevljar Tuma je priporočal „Narodove“ kandidate ter napadal klerikalce. Odgovarjala sta mu gg. Turk in Kregar, da se tu ne gre za klerikalizem, marveč da treba takih mestnih odbornikov, ki bodo skrbeli za dobro mestno gospodarstvo. G. Kregar je še posebej očital čevljarju Tumi, kako je on na shodu pri Virantu napadal Narodovega kandidata za državni zbor, danes pa se ogreva za Narodove kandidate. Ko se je imelo vršiti glasovanje, videli so Narodovci in socialni demokratje, da so v veliki manjšini, zato je dr. Tavčar dejal, da ne gre glasovati, ker imajo kršč.-socialisti na tem shodu večino, a ne morejo pričakovati, da bo „Narodova“ stranka priporočala njih kandidate, katere same lahko s svojo večino proglase. Nato je hotel še govoriti g. Kregar, pa načelnik dr. Bleiweis mu ni dovolil besede. Ta shod se je torej končal z velikim porazom „Narodove“ stranke, dasi so ji v bratovski ljubezni prihiteli na pomoč mejnarodni socialni demokratje. — Kakor čujemo, so včera tudi Nemci imeli posvetovanje zaradi mestnih volitev in sklenili, da se vdeležijo volitev v prvem razredu, ter so baje kot kandidata za prvi razred postavili gg. dvor. svetnika Račiča in lastnika tiskarne Bamberga. — Kakor se vidi, bodo bližnje mestne volitve tudi zelo zanimive.

(Konferenca za meske.) [Četrty govor.] Ateizem ali krščanstvo, to je geslo v naših dneh. Krščanstvo in vera, ta dva pojma se krijeta. Ker le jedna vera je prava in to je krščanstvo. Ateizem pa ni izrodek uma, ampak pokvarjene volje, naj si ateisti še tako prizadevajo dokazati nasprotno. Nobene znanosti in vede ni, katere zaključki bi bili ateizem. Če namreč veda ali znanost zasluži to ime, tudi ateističnega sistema ni, ker je ateizem sam s seboj in pa s človeško naravo v protislovju. Ateizem bojuje srdit boj zoper krščanstvo, pred vsem pa zoper čuvarico pravega krščanstva, zoper cerkev. Boj liberalizma in socializma zoper cerkev, to je tema današnjega govora. Liberalizem bojuje se bolj zmerno, pravilno, premeteno, zvišano, socializem pa do skrajnosti. Kako se tedaj obnaša liberalizem v boju zoper cerkev? Izdal je za svoj boj dve gesli. Prvo je: „Ločitev cerkve od države.“ Tako je postala država brezverska, medverska, brezbožna. Človek namreč ni le kot posameznik odvisen od Boga, ampak tudi v celokupnosti, tudi država mora imeti vero, sicer je po njej. Le božji zakoni so obvezni, ker Bog je jedini najvišji gospodar, cerkev pa varuje in brani vero. Kako zamoremo tedaj ločiti cerkev od države? Drugo geslo pa je: „Prosta cerkev v prosti državi.“ Kako naj bo cerkev prosta, dokler je država vsegamogočna? Spinoza, Hegel in Proudhon stvarili so popolnoma brezversko državoslovje, po kateri se državi priznava največja, neomejena oblast. O prostosti cerkve ni govora. Novejši čas seveda, ko čutijo državniki, da tako ne bo šlo več dalje, delajo se, kakor bi priznali cerkvi kake pravice, toda tega ne delajo iz prepričanja, ampak iz oportunitete, ker vidijo, da brez vere ne morejo več dalje. Država tako dolgo ne bo stala na trdnih nogah, dokler sama ne postane verska, krščanska. Ker vera in cerkev ni policaj države, cerkev ni zato, da bi kakor kerub z gorečim mečem stala pred zemeljskim rajem bogatinov. — Kako pa je liberalizem razširjal te ideje in kake so posledice, to vprašanje stavi govornik in govori dalje: S proglašenjem vseomogoče svobode spravil je liberalizem ves svet po konci. Zlasti zato, ker se je oblekel z obleko navidezne učenosti in znanosti in olike, dosegal je tudi med nižjimi sloji mnogo vspeha. Kdo je pa tudi, ki bi ne bil vsaj na videz rad učen in olikan! Liberalizem pa je delal to tako-le: v knjigah, časopisih, po listkih, koledarjih, brošurah grdil je cerkev in vero in vse to podajal ljudem kot plod najnovejšega vednostnega raziskovanja. Ni se torej čuditi, da je liberalizem pogljal korenine tako globoko med ljudstvom. Pa kako dela liberalizem z vedo! Vzemimo le medicino; velikanski grehi dovoljujejo, da celo nalagajo se tu zdravnikom in ljudem kot dolžnost, in to vse v imenu vede. Pa najnovejši zdravniki, ki so korifeje na tem polju, ovrgli so to materialistično naziranje v medicini. — Zgodovino je liberalizem prikrotil po svoje; vtihotapil je velike laži, može, sebi jednake, je čez mero proslavljal, o krščanskih veleumih pa ali popolnoma molči ali jih le površno omenja, če jih že grditi ne more. Izvrstni pisatelji, na krščanstvu stoječi, izročé se pozabljenosti, a umazani pesniki se povzdigujejo v nebesa. Tako se „dela“ zgodovina, tako gospodari in je gospodaril liberalizem v vedi in znanosti.

Ni čudno potem, da so nasledki in sadovi liberalizma, katere prinaša, jako trpki. Že preje omenjeni zastopniki novodobnega državoslovja učili so nauke, ki so državi pogubljivi in socializmu pot pripravljajo. Vsa oblast je pri ljudstvu, ki jo podeljuje svojim zastopnikom, in pri teh odločuje večina. Moč in pravica je jedno in isto, kdor ima moč, ima tudi pravico. Ljudstvo podeljuje vladarju moč in s tem tudi pravico. Če se n. pr. v boju ne skaže dovolj močnega in ga sovražnik pobije, dovoljena je tudi revolucija. Taki so nazori teh mož. A vera pravi: Najvišji neomejeni vladar je Bog in Bog sam, vsi drugi pozemski vladarji pa so njemu fevdniki. Vsa oblast je od Boga. In zato tudi vidi krščanstvo v vladarjih posvečeno osebo, ki ji je oblast nad državo izročena od Boga. Katero naziranje da državam bolj hasni, je razvidno, a vendar se načelno države drže brezverstva. — Drugi, hušji sovražniki države so pa socialni demokratje, otroci liberalizma, dasi nočejo liberalci tega priznati. Ti pravijo tako le: Vera je privatna stvar in zato verujem če hočem ali pa tudi ne; veda pa je dokazala, da Boga ni in zato tudi vera odpade. To so vzeli iz liberalizma in potem sklepajo dalje: Če torej nimam pričakovati sreče na onem svetu, moram jo dobiti na tem. A sreča obstoji v vživanju in razveseljevanju. Zato treba denarja, a

nimam ga. Imam pa moč in zato tudi pravico; ker smo pa vsi enako ljudje, zato je naša moč jednaka in zato tudi pravice. Zasebna last je tedaj tatvina, kaj sem, kar imaš, kar je tvoje, je tudi moje! Tako socialisti. In kaka doslednost, kaka logika v njih izvajanju! Le vse sloni na ateizmu, in če ta temelj pade, pade ž njim vse. Zato pravi neki socialistični vodja: Boj cerkvi, veri in Bogu; ker če pade vera in cerkev, pade tudi Bog in ž njim tudi zasebna last. — Ali je pa zasebna last res tatvina? Ne. Človek ima pravico do življenja in zato tudi dolžnost življenje ohraniti, kar se pa brez imetja, katero si z rokami ali z duhom prisluži in tako postane njegova zasebna last, ne da storiti. Socialisti so boj napovedali kapitalistom in pa duhovnikom. Pri teh sicer nimajo kaj dobiti, a ker vedo, da je branitelj vere in zato tudi zasebne lasti, za to le po njem. Ti ljudje ne uvažujejo kulturnega, socialnega in gospodarskega pomena cerkve, katere namen je sicer dušni blagor ljudij, a je pri tem vendar osrečila milijone ljudij. Govornik pove potem sliko s socialističnega shoda, koder je nekdo končal svoj govor z besedami: „Nočem dalje prenašati pritiska farjev!“ Oglasi se k besedi domači župnik ter kot jedini zastopnik duhovstva v tem kraju izrazi, da je res on pritiskal predgovornika in da ga hoče sedaj oprostiti tega. Prvi pritisk je bil, ko je župnik predgovorniku sočutno stisnil roko, ko mu je umrla žena, katero je zastonj pokopal. Drugi pritisk je bil, ko mu je župnik stisnil v roko denarja, da kupi kruha lačnim otrokom. Tretji pritisk pa je bil, ko je po župnikovem posredovanju predgovornik zopet dobil službo, katero je z rovarskim agitiranjem zgubil. Župnik to izreče in odide. — — — Kako zaslepljeno je tedaj sovraštvo delavcev do duhovnikov, niti ne vedo, zakaj da jih sovražijo. Da je temu res tako, navaja govornik dogodke iz zadnjih dni pri volitvah Z navdušenim pozivom na priidužje, naj zastavi pot tej pogubonosni vserezdirajoči stranki, ker v rokah mož je država in nje blagor in nje prihodnost, ter s povabilom, naj se ne sramujejo svoje vere ter tako udeležijo skupnega svetega obhajila v sredo jutraj, sklene govornik prekrasni svoj govor.

(Blagoslov krščanstva za človeško družbo.) [K o f e r e n c e z a m o š k e. — Peti govor.] Dosedaj držali smo se še vedno našega temelja: vera v socialnem pomenu. Liberalizem ostal je na pol pota logike, a socializem je dosledno izvel iz danih premis zaključke naravnost drzno in silno. — Dosedaj kazali smo pomen samo od negativne strani, to je, dejali smo, tako daleč bi prišlo, če bi imeli nasprotniki prav, a danes hočemo tudi pokazati, kaj je krščanstvo, ki se javlja in udejstvuje po katoliški cerkvi, kaj je to krščanstvo storilo za socialni razvoj narodov, za njih blagostanje. Blagoslov krščanstva za človeško družbo, o tem govorimo danes. Matesquien je dejal: Čudno je to; namen katoliške cerkve je nadzemsk, a vender, koliko blaga je že izlila v 2000 letih na človeštvo. Da, krščanstvo dalo je človeku zopet človeške pravice, njegovo dostojanstvo ter posvetilo delo. Mnogo bolje bomo umeli to, če pogledamo nazaj v pogansko zgodovino. Ti mršasti obrazi, te udrti oči, ti sključeni udje, ta raztepena telesa bednih sužnjev kažejo, kaj da je bil suženj. Modroslovci so se prepirali, ima li suženj dušo ali ne! Uklenjeni na rokah in nogah morali so delati, vedno izpostavljeni samovolji gospodarjevi, ki jih je dal brez najmanjšega povoda trpinčiti in umoriti. Sužnje so rabili za gladijatorje, s sužnji so pitali rimski mogotci zveri. In kako razširjeno je bilo suženjstvo! Na 20.000 prostih prišlo je 400.000 sužnjev. Marsikak gospodar imel jih je na tisoče. A prišel je Kristus in učil, da smo pred Bogom vsi ljudje jednaki, da imamo vsi neumrjoče duše. S tem naukom strl je okove suženjstva. Pa tudi v dejanju je učil ta nauk. Ni se le pečal z mogotci iz vrst farizejev in pisarjev, ampak tudi in še prav posebno z nižjimi ljudmi. Tako so bile vrnjene človeku človeške pravice, za katere se je cerkev tudi pozneje še vedno potegovala. — Krščanstvo oslobodilo je ženo nje nevrednih spon. Kje bi bila sedaj svetost zakona, kje očetovstvo in materinstvo, da ni krščanstvo ženo v pravem pomenu besede emancipiralo. — Krščanstvo ublažilo je in posvetilo tudi delo. Delo je bilo pred padcem prvih starišev le bolj zabava in udejstvovanje telesnih močij, sedaj po grehu pa je delo kazeno in pokora, ker tako je bil Bog določil. Zato pa vidimo, kako da so se stari dela bali in le nižji stanovi so se morali ukvarjati ž njim, ker delo se jim je zdelo sramotno. Tega sedaj ni več, ker sam

Božji Sin Jezus Kristus, je posvetil delo. Ni je pač lepše podoba, kakor videti Kristusa pri delu v tessalnici svojega rednika. Delo postalo je sedaj zaslužno in ima spravi značaj. — A tudi uredilo je krščanstvo razmerje med delodajalci in delavci. Gotovo je res, da ima vsakdo pravico do dela v tem smislu, ker ga delo hrani in redi. Da pa delavec ne more zahtevati zase čelga zaslužka n. pr. pri kakem stroju, to je tudi jasno, ker podjetnik imel je pri tem, da je prišel svoje podjetje, gotovo precejšen riziko in zato je prepričan, da pripada njemu večji del zneska, ko pa delavcu. — Krščanstvo je vedno in vsikdar branilo pravice delavcev pred izkoriščevanjem delodajalcev. To priča zgodovina; ta dejstva se sicer zamorejo prezreti, ne pa utajiti. Jedino le krščanstvo daje delavcu tudi olajšave pri delu. — Glejmo nazaj v prejšnje čase. Kako lepo urejeno so imeli rokodelci med seboj v celih v 13., 14. in 15. stoletju. Bili so na ta način zavarovani pred konkurenco in preobitnim proizvajanjem. Blagostanje je cvetelo, delavci so bili zadovoljni in srečni. Govornik navaja kot vzgled iz nedavnih dni delavsko mesto Steyer, koder so stanovali skoro sami rokodelci, med seboj živeli v miru in prijateljstvu. A tedaj prešinjal je delavce še krščanski dub, voljno so prenašali težave dela, katero jim je sladilo petje. Mojstru so bili pomočniki res „pomočniki“, ki so mu pomagali pri delu ter se šteli kot udje družine. Do sedanjih neznosnih razmer privedel je pa delavce liberalizem z vso mogočo prostostjo, ateizem in socializem. Brez vere človek ni zadovoljen in ne more biti. Če pa ima vero, tudi najzadnji kočar tam v hribih ne mara zamenjati svojega ubožstva za palače in tisočake, tako srečen je. Ali mar potem ne bo revežev in razlike stanov, če zavladava socializem? Nesmisel, reveži bodo vedno na svetu, ker jedni so sami krivi svoje revščine in taki bi v socialistični državi že do večera vse pognali, kar se jim je dalo za cel teden; druge vrste reveži pa si ubožstva niso krivi, ker so bili že njih stariši revni ali jih je pa zadela nesreča. In tudi razlike stanov ne bodo novi osrečevalci ljudstva odpravili. To si menda tako-le mislijo: dopoldne bo kdo recimo sedel v pisarni, popoldne pa bo ceste pometal, vsaj tako zahteva enakost in pa občna blaginja; jutraj bo kdo delal zlatarska dela, zvečer pa testo gnjetel in kruh pripravljaj. Ali mar ne bo lenuhov in zapravljivcev v novi državi? Dokler bo svet stal, bo obstala razlika stanov, ker že po telesu in njega zmožnostih niso ljudje jednaki; jeden je močnejši, drugi šibkejši, tretji gibčnejši itd. Tudi v duševnem oziru je ta bolj obdarjen ko oni, ta za to bolj sposoben, oni za ono. Ko bi bili ljudje le zadovoljni s stanom, ki ga jim je Bog odkazal, bi ne bilo treba takih budalostij spravljati na dan. Za zadovoljnost pa je treba pri ljudeh vere, da biva Bog, najmodrejši vladar vsega, ki odkaže tek življenja po zmožnostih. — Slednjič govornik jako krasno in izvrstno izpelje primero med glediščem in življenjem; glediščni ravnatelj — Bog, igralci — ljudje, uloge — razne zmožnosti in načini življenja. Zavesa pade — smrt, zopet vsi jednaki pred Bogom. Ne gre se zato, kako dolgo, marveč kako dobro smo igrali. Kak ne red bi bil v gledišču, če bi vsakdo hotel glede nastopa in uloge svojo trditi in izvesti! — Ravno taka je v življenju: zadovoljnost s stanom, v katerega smo stopili po božji volji, je prvi pogoj za zemsko pa tudi večno srečo. — To so ob kratkem glavne misli nedeljskega govora, po katerem je zopet prav živo kazal govornik potrebo, da začnemo v tem smislu prenavljanje najprej pri sebi. Zato vabi zopet k skupnemu velikonočnemu sv. obhajilu.

(Gosp. Valentinu Pečniku) župnemu upravitelju v Spitaliču se je bolezen prav nevarno shujšala. Priporoča se prijateljem in znancem v molitev!

(Iz Brezovice pri Ljubljani): Dne 25. m. m. je predaval v tukajšni šoli popoldne po krščanskem nauku g. Folakovski, živinozdravnik, o živinoreji. V 1½ ure trajajočem govoru je povedal okoli 200 poslušalcem-zivinorejcem marsikaj zanimivega in koristnega, kako je uspešno gojiti živinorejo in varovati živino pred raznimi boleznimi. Naši za napredek jako vneti živinorejci pritrjevali so gosp. govorniku soglasno, za katerega poduk so mu jako hvaležni. Odločili so se, da hočejo vestno po njegovem nasvetu ravnati, v nadi, da jim bode kmalu prilika zopet slišati jednaci za povzdigo ter občno korist živinorejstva in kmetijstva v obče potrebnih govorov, oziroma podukov. J. M. in J. S.

(Nesreča.) Dne 7. t. m. popoldne je v idrijskem rudniku ponesrečil delavec Fr. Sinkovec. Ko

je z dvema tovarišema spravljaj les iz jame, udarila ga je ročica od vretena tako močno po glavi, da je bil takoj mrtev.

(Iz Šmarca pri Kamniku): V naši vasi po domače pri „Simni“ oglasili so se 8. t. m. v pozni uri tatovi. Zavezali so vežnja vrata; na strehi pa so odkrili opeko, da bi si bili napravili vhod v hišo. Domači fant spal je slučajno na hlevu, jih čutil, spoznal njih namen, hitel pod strešnjo v hišo, da bi se bil pripravil dostojno na obisk; ženske pa so klicale pri oknih sosede v pomoč. Na krik so lopovi morali prazni zbežati. Za piruhe se bodo morebiti še kje oglasili, pa tudi prekajeno pleče jim dobro diši. Toraj pozor!

(Vremenski preroki.) Nekateri sedaj ugibajo o vremenu, pa človek ima že usipko si prirejeno, da malokdaj zadene pravo. Ko bi dva napravila stavo; jeden bi trdil, da bo vreme ugodno, drugi pa, da bo neugodno, gotovo bi jeden izmed njih dveh imel prav. Pravijo, da vsi ljudje vse vedo, zato s prorokovanjem na dan in zapomni naj si vsak: Kakoršno je vreme na Veliko soboto, ko gre procesija (vstajenje), tako bo vreme pri procesiji o sv. Rešnjem Telesu. Pokojni gospod Blaž Potočnik pazil je na to 34 let, pisec teh vstic pa že pazi tudi nad četrto stoletja, pa ga ni čez trikrat goljufalo.

Gorenjski Falb.

(Samomer.) Stiridesetletni dninar Jos. Javornik iz Gor. Slivnice pri Grosupljem se je dne 6. t. m. obesil na drevesu. — Nesrečnež je preveč ljubil žganje.

* * *

(Umrl) je, kakor se nam iz Celja poroča, v nedeljo ob pol peti uri popoldan velezaslužni in obče spoštovani g. naduč. Jakob Lopan v Celju. Pogreb blagega pokojnika bode v torek ob 4. uri popoldan.

(Osebnosti z Goriškega.) Preč. g. dr. Josip Pavlica je 6. t. m. napravil profesorski izpit za novi zakon. — Občina Sv. Križ na Vipavskem je imenovala za častna občana državna poslanca dr. Gregorčiča in Alfreda grofa Coroninija. — G. M. Fabijan je imenovan sodnijskim pristavom v Ajdovščini.

(Prvi maj.) Soc. demokratje po svojih glasilih roté svoje pristaje, da naj praznujejo 1. dan maja. Vlada pa je naročila ravnateljstvom državnih podjetij, naj o pravem času naznanijo delavcem, da 1. maja ne bodo dela prosti.

Društva.

(Skofjeloška čitalnica) priredi dne 19. aprila t. l. s sodelovanjem tamburaškega zbora veselico s prav ubranim in zanimivim vspešnim. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina neudom 30 kr.; udom 15 kr. K obilni udeležbi vabi o d b o r.

Telegrami.

Dunaj, 12. aprila. Adresna komisija gospodske zbornice je izvolila poročevalcem barona Czédika. Načrt se predloži takoj po praznikih.

Dunaj, 12. aprila. Ministerski predsednik baron Banffy je došel včeraj iz Budimpešte.

Brno, 12. aprila. Razni češki listi javljajo, da se jutri ali pojutranjim vveljavi tudi za Moravsko znana jezikovna naredba za Češko.

Carigrad, 12. aprila. Volitev ekumenskega patrijarha se je določila na sredo, da ga sultan pred prazniki lahko sprejme v avdienci.

Dogodki na vzhodu.

Dunaj, 12. aprila. Mej velevladmi se je doseglo sporazumljenje glede blokade Pireja. Velevladmi bodo pomnožile svoja brodovja v egejskem morju. Avstro-Ogerska pomnoži svoje brodovje za tri ali štiri ladije.

Dunaj, 12. aprila. Tukajšnji listi poročajo iz Aten: Tu vlada splošno mnenje, da je vojska s Turčijo neizogibna. Vojni minister se na vse možne načine pripravlja na odločilni trenutek. O turški moči so tu dobro informirani.

Pariz, 12. aprila. V minulih dneh so se na grško-turški meji pojavili mnogi krvavi

boji, ki so se pa vsled premoči grškega topništva neugodno končali za Turke.

Carigrad, 12. aprila. Vlada razpošilja okrožnico, v kateri imenuje Grke pričetnike vojske in dokazuje, da so se prvega napada udeležili grški vojaki.

Berolin, 12. aprila. Napad na tesalski meji je delo grškega narodnega odbora (?). Vstašem zapovedujeta dva višja častnika grške armade. 3000 mož broječa vstaška četa ima namen, za hrbtom napasti turško armado.

Carigrad, 12. aprila. Srbski in bolgarski diplomatični zastopnik sta dala turški vladi zagotovilo, da mirujeta obe državi, ako se prične vojska z Grki.

London, 12. aprila. „Times“ poroča iz Ellassome: Včeraj sešel se je vojni svet. Pričakuje se in je skoro gotovo, da turške čete nenadoma napadejo svoje nasprotnike.

Kolonija, 12. aprila. „Köln. Zeitung“, ki napoveduje, da se v kratkem vname grško-turška vojska, svari velevlasti, naj ne odzovejo za blokado določenih ladij, ker bi se požar na vzhodu grozovito razširil, ko bi ne posegla vmes evropska roka. Ako bi se pokazale vsled zadnjega napada na meji kake posledice, tedaj naj Evropa Turčiji naroči, da pacificira Grsko (!). Nemčija se tega dejanjsko ne bode udeleževala, pač pa si bode diplomatičnim potom prizadevala, da ne uživa Grška nikakih sadov iz svojega hudodelnega (!) postopanja.

Carigrad, 12. aprila. Edhem-paša je dobil povelje, naj prične prodirati v Larisso, kamor dospe v dveh ali treh dneh.

Sredeo, 12. aprila. „Narodni Prava“ javlja, da se oborožujejo v Bolgariji živeči Turki, ter se pritožuje, da je vlada kristijanom prepovedala oboroževanje.

Atene, 12. aprila. Vstaši so zasedli Baltino in blokirali 800 turških vojakov v vojašnici. — V obližju Kandije se je vnel boj mej vstaši in Turki. Čuje se živahno

streljanje. Včeraj se je sešel v Retimnu ruski konzul z vstaškimi vodjami.

Neprekosljivega učinka je

Tanno-chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena 1 stekl. z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga

57 13 2

lekarna M. Leustek v Ljubljani,
Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta

Umrli so:

9. aprila. Marija Japelj, kajzarja hči, 7 dni, Črna Vas 54, življenjska slabost. — Lucija Šoper, sladničarja hči, 17 mesecev, Marije Terezije cesta, Kolizej, meningitis. — Matilda Wattolo, sprevoznika hči, 1 dan, Konjušne ulice 9, božjast. — Ivan Plestenjak, delavca sin, 10 mesecev, Kladezne ulice 10, dušljivi kašelj.

10. aprila. Gabrijela Starkelj, trg. sotrudnika hči, 15 mesecev, Kolodvorske ulice 20, meningitis tubercul. — Miklavž Škafar, kajzarja sin, 16 mesecev, Črna Vas 17, dušljivi kašelj.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
10	9. zvečer	733.3	9.6	sl. zah.	oblačno	
11	7. zjutraj 2. popol.	733.1 730.7	3.1 15.8	sl. svzh. sr. vzjvz.	skoro jasno del. oblač.	0.0
11	7. zvečer	731.3	10.8	sl. jug	del. jasno	
12	7. zjutraj 2. popol.	732.1 730.3	5.0 15.3	sl. jzah. sr. jzah.	jasno del. jasno	0.0

Srednja temperatura sobote 9.4°, za 0.7° nad normalom.
Srednja temperatura nedelje 9.9°, za 1.0° nad normalom.

Oddá se takoj v najem

prostorna kovačnica

tik ceste na dva ognja z vsem orodjem. — Več pové
Valentin Flander v Železnikih. 264 3-2

Stanovanje.

V Kranji na Glavnem trgu hiš. št. 132, je dobiti **lepo stanovanje**, posebno pripravno za kakega gosp. penzionista. Obsega tri sobe in kuhinjo v I. nadstropji. 263 1-1

C. in kr. dvorna
tovarna za izdelovanje orgelj
bratov Rieger
v Jägerndorfu v avstr. Šleziji.
Filijalka v Budimpešti, VII., Garay-utca 48, v lastni hiši.
Izvrstne, cenene cerkvene orglje
pod prav ugodnimi pogoji. 23 26-7
Seznam orgelj brezplačno.

Tri lepa stanovanja

v novi hiši
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 27
vsako z dvema sobama, kabinetom, kuhinjo, kletjo i. dr., prav primerno za št. gg. duhovnike, ker je lep vrt za izprehajanje na razpolago, oddajo se za mesec avgust.
V isti hiši oddá se tudi

prostor za prodajalnico.

V poslopju na dvorišču pa se oddá **večje stanovanje s tremi velikimi sobami, kuhinjo in lepimi podstrešnimi sobami.**

Natančneje poizvé se pri lastniku. 268 3-1

Išče se prodajalec,

dobro izvežban v špecerijski stroki. — Plača in kavejja po dogovoru.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 259 3-2

Kuharica

išče službo
pri kakem gosp. duhovniku. — Več pozvé se pri upravništvu „Slovenca“. 260 2-2

Pirne, prazne in z razno vsebino, **križe, palice** za sprehod, popotne **jerbase, vozičke za otroke** priporoča raznovrstno izdelane in prav v ceno
Fr. Stampfel, 248 8
v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Razglas.

V zmislu § 53 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da bodo **računi o prejemkih in troških**

1. **mestne klavnice,**
2. **mestnega loterijskega posojila in**
3. **mestnega vodovoda**

za 1896. leto od danes naprej 14 dni javno razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu občanom na vpogled.

Pri pretresovanji in konečni rešitvi teh računov vzél bode občinski svet slučajne opazke o njih v predvarek.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 2. aprila 1897.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Št. 6268.

Razpis natečaja.

Zaradi dobave škic za zgradbo „Gasilnega doma v Ljubljani“ razpisuje se

javni natečaj

ter se določa kot častna nagrada za dva najboljša projekta

I. darilo 800 kron,

II. darilo 600 kron.

Konkurenčni izdelki imajo izvedeni biti v škicah vseh nadstropij po merilu 1:200. Tega merila držati se je tudi pri prerezi in fašadah.

Odlikovani projekti preidejo v popolno neomejeno last mestnega magistrata, kateri si poleg tega pridržuje pravico do nakupa daljših konkurenčnih projektov.

Za presojo konkurenčnih izdelkov, katere je vložiti pri podpisnem magistratu **do 1. avgusta 1897 do 12. ure popoldne**, so veljavna določila avstrijskega društva inženjerjev in arhitektov za podelitev nagrad, sprejeta v seji dné 27. aprila 1889. — Imena presojevalcev došlih konkurenčnih izdelkov priobčila se bodo pred potekom natečajne dobe.

Stavbinski program in drugi potrebni pripomočki dobivajo se pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 22. marca 1897.

Dunajska borza.

Dné 9. aprila.	Dné 10. aprila.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 25 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.
Skupni državni dolg v srebru	101	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.
Avstrijska zlata renta 4%	122	Državne srečke l. 1864, 100 gld.
Avstrijska krona renta 4%	101	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron
Ogerska zlata renta 4%	121	Tisine srečke 4%, 100 gld.
Ogerska krona renta 4%	99	Dunavske vravnave srečke 5%
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	987	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878
Kreditne delnice, 160 gld.	349	Posojilo goriškega mesta
London vista	119	4% kranjsko deželno posojilo
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%
20 mark	11	Priporitne obveznice državne železnice
20 frankov (napoleonidor)	9	južne železnice 3%
Italijanski bankovci	45	južne železnice 5%
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%

Kreditne srečke, 100 gld.	201 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	146
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19
Rudolfove srečke, 10 gld.	26
Salmove srečke, 40 gld.	69
St. Genois srečke, 40 gld.	73
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60
Ljubljanske srečke	21
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3387
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	353
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—
Montanska družba avstr. plan.	80
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155
Papirnih rubljev 100	126

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izkrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.